

Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer: 061
Documentnummer:
Datum: 22 juni 2021
Onderwerp: Raadsinformatiebrief kostenbesparende maatregelen jeugdhulp
Bijlage(n): geen

Geachte Raad,

Inleiding

Graag informeren wij u in deze brief over de stand van zaken kostenbesparende maatregelen Jeugdhulp. Uw inbreng in de vorm van moties en amendementen tijdens de raadsvergadering op 1 april 2021 hebben (mede) geleid tot een stevig pakket aan maatregelen waarover wij u in deze brief informeren.

Bijgaand ontvangt u ook de brief met beantwoording van de H10 raden over de regiovisie. In ons actieplan plus van 1 april 2021 staan verschillende maatregelen die aansluiten op de regiovisie, zoals:

- Het implementeren en gebruiken van het richtinggevend kader;
- Het voeren van een dialoog met aanbieders rondom de bestedingsruimte;
- Het versterken van de lokale toegang.
- Het voeren van een brede dialoog met alle maatschappelijke partners, onder andere over normalisering en demedicalisering;
- Het implementeren van Beter Samenspel;
- Het versterken van de samenwerking met lokale partners, bijvoorbeeld met de huisartsen wanneer het gaat over de Praktijk Ondersteuner Jeugd/Ondersteuner Jeugd en Gezin.

Planning

Op 1 april 2021 heeft het College uw Raad een pakket aan maatregelen voorgelegd om op termijn besparingen te kunnen realiseren in de Jeugdhulp. Landelijk is er erkenning gekomen voor de omstandigheden waarin gemeenten hun Jeugdwet taken hebben moeten uitvoeren. Het Kabinet heeft voor 2021 en 2022 een handreiking gedaan. De financiële consequenties hiervan zullen worden meegenomen in de najaarsnota en de begroting.

Sinds uw besluit is, naast alle reguliere taken en de reorganisatie, gewerkt aan een plan van aanpak met daarin de prioritering van alle maatregelen om deze binnen het beschikbaar gestelde budget te kunnen uitvoeren. Parallel aan elkaar worden de volgende maatregelen eerst uitgevoerd:

1. Binnen het beschikbaar gestelde budget een duidelijke toegangsorganisatie/toegangsteam jeugd voor Wassenaar in te richten waarbij de toegang ook jeugdhulp verleent (2 AEF):

- De analyse van de benodigde capaciteit, rollen, taken en werkbudget van deze (hulpverlenende) toegangsorganisatie en het opgestelde implementatieplan;
- De inzet van het ACT-team (team procesregisseurs) als vaste formatie mee te rekenen met deze toegang (I);
- Implementeren richtinggevend kader in toegang (nu en als team staat);
- Versoberen maatwerkvoorzieningen (G).

2. Hanteren maximum bestedingsruimte (3 AEF) als absoluut budgetplafond per aanbieder en wachtlijsten laten ontstaan met een taakstelling van €300.000,- (Deze taakstelling wordt opgehoogd in de najaarsnota als we de totale besparing in 2021 niet dreigen te halen (amendement 1 april '21)):

- Afspraken aanbieders om gezamenlijk dit bedrag te besparen;
- Monitoring beschikte budgetten om uitputting bestedingsruimte te kunnen zien;
- Implementeren kostenbewustzijn/opdracht maximum budget bij toegang;
- Hierbij geen PGB afgeven als het bedoeld is om wachtlijsten te omzeilen bij gecontracteerde aanbieders (à la gemeente Teylingen).

3. 'Join us' jongerenwerk

4. POH (*praktijkondersteuner huisarts*) intensiveren

5. Doorverwijzen naar Wet langdurige zorg (WLZ) (relatie toegang)

6. Verplaatsen van jeugdhulp naar Buitenschoolse opvang (BSO)

In het vierde kwartaal van 2021 wordt vervolgens gestart met:

7. Manifest Wassenaar

8. Afwegingskader geïndiceerde zorg (relatie toegang)

9. Realisatie van mogelijkheden in bestemmingsplannen voor uitstroom uit instellingen.

Schematisch

De planning van alle maatregelen (op nummer) zijn hieronder in één overzicht gezet:

Maand	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	jan '22	feb
start	2	Werving profielen			5,6	7,8,9			1: Start analyse entiteit
gereed	3 en 4	1: Manager en formatieplaatje toegang						1: Nieuwe toegangsteam met nieuwe werkwijze inclusief registratiesysteem	

Zoals zichtbaar is in dit schema, is een deel van de maatregelen reeds gestart en ook gerealiseerd. De regionale maatregelen (richtinggevend kader en maximale bestedingsruimte) worden uitgevoerd. De werving van personeel voor uitvoering van de kostenbesparende maatregelen zal in deze krappe arbeidsmarkt naar verwachting lastig zijn.

Het nieuwe dashboard zullen we bij de najaarsnota presenteren, omdat de cijfers nu nog niet up to date zijn.

Update per maatregel

- *Maatregel 2 maximale bestedingsruimte*

Het servicebureau van de H10 heeft dit openbare besluit gezien en heeft een reactie gestuurd over de juridische onhoudbaarheid van het besluit (budgetplafond). De portefeuillehouder is in overleg gegaan met het servicebureau om te zoeken naar oplossingen voor het uitvoeren van de maatregel zonder juridische implicaties. De contractmanager en de gedragswetenschapper voeren de maatregel sinds 1 april intensief uit binnen het huidige juridische kader:

Binnen de gemeente is de organisatie zo geregeld dat alle verzoeken om uren toekeuringen van aanbieders, worden gehouden langs de meetlat van een richtinggevend kader van de H10 (stoplichtmodel van gebruikelijke trajectduur). Als het aangevraagde aantal uren in oranje of rood zit, wordt de dialoog gevoerd op inhoud.

Er zijn tientallen gesprekken gevoerd met aanbieders over sturing op goede triage, op inzetten wat nodig is (geen standaard pakketten), op tijdig afschalen en het bijstellen van trajecten. Tevens zijn er gesprekken met aanbieders waarbij er verkend wordt of we kunnen overgaan op tariefverlaging. Daarnaast zijn er individuele afspraken met aanbieders, die contact opnemen met de gemeente alvorens ze willen aanmelden. Hierdoor krijgen we meer grip op de aanmeldingen, wordt er alleen ingezet wat nodig is en dat levert kostenbesparing op.

Om vragen vanuit ouders over hulp bij opgroeien en opvoeden rechtstreeks via het CJG te laten verlopen is er hard gewerkt aan de toegankelijkheid en route naar het CJG. Niet alleen is het aanmelder eenvoudiger geworden, er kan nu ook gechat worden met de medewerkers van het WWZ-loket.

- *Maatregel 3 'Join us'*

Deze maatregel is gestart. Het Wassenaars jongerenwerk voert dit uit.

- *Maatregel 4 Intensiveren praktijkondersteuner Huisarts (POH)*

De huidige POH-er (praktijkondersteuner huisarts) is extra gaan werken vanaf 1 mei. Daarnaast is er een tweede POH-er naast gezet met aanvullende expertise (jeugdbescherming, dus ook met brede uitvraag, systeemgericht en veiligheid). Doel is om met de extra inzet ook meer mensen in het lokale veld te helpen en om in te spelen op uitstroom. De POH vervangt het lichte GGZ product

uit het productenboek en probeert instroom naar zwaardere GGZ te voorkomen (motie regiefunctie Jeugdzorg D66 LW! CDA VVD).

Daarnaast wordt onderhandeld met CZ over medefinanciering voor de POH-jeugd. Ambtelijk is gezorgd dat dit per 1 juli zou kunnen starten. Als het CZ echter niet lukt dit op tijd te regelen, start de medefinanciering op 1 oktober 2021. Het zou gaan om een maximale financiering uit de Zvw van 25% van het maximale tarief voor een reguliere POH-GGZ (Zvw) voor een maximum van 2 lange consulten per jeugd cliënt per jaar.

- *Maatregel 1 Toegangsteam Jeugd*

Dit is de meest tijdsintensieve maatregel van alle kostenbesparende maatregelen. Vanwege de samenhang met de sturing op de toegang tot voorzieningen voor volwassenen, wordt eerst inhoudelijk gestuurd op een stevig kostenbesparend team onder één manager (van de gemeente). In de volgende fase (volgend jaar) wordt onderzocht welke entiteit het beste past en hoe zich dat verhoudt tot de toegang tot volwassenenondersteuning (motie regiefunctie Jeugdzorg D66 LW! CDA VVD).

Juni 2021

In juni worden de manager CJG, de beleidsadviseur, kwaliteitsmedewerker, jeugdconsulent en contractmanager geworven.

Juli-december 2021

In de tweede helft van 2021 wordt gebouwd aan:

- Duidelijkheid rollen en taken functionarissen (nog met eigen moederorganisatie);
- Heldere werkprocessen tussen aanmeldteam en jeugdteam;
- Inzet op het voortgezet onderwijs (motie regiefunctie Jeugdzorg D66 LW! CDA VVD);
- Heldere en eenduidige triage, inclusief veiligheid met een duidelijk smart resultaat;
- Helder afwegingskader voor terugleggen netwerk en doorgeleiden naar specialistische hulp;
- Daarbij kijken welke vormen van lichte zorg uit de productencatalogus kunnen worden teruggelegd bij het maatschappelijk middenveld of zelf kunnen worden opgepakt (amendement CDA en VVD: Beperking producten catalogus en voorkomen tekorten bij najaarsnota);
- Heldere formats voor beschikkingen met daarin resultaat, de bedragen en uren van product conform richtinggevend kader;
- Subsidies en contracten voor inzet CJG;
- 1 registratiesysteem (keuze college november, implementatie in januari klaar).

Ook wordt het huidige WWZ loket omgebouwd tot aanmeldteam. Dit past in de dienstverleningsvisie van Wassenaar om duidelijke telefonische loketten te hebben voor inwoners voor al hun vragen. Na aanmelding bij het WWZ-loket wordt de vraag naar een zorgregisseur van het sociaal team of het jeugdteam doorgeleid. Deze zorgregisseur gaat op huisbezoek om een goede vraagverheldering te doen.

De formatie van het huidige ACT is vanaf 1 januari beschikbaar voor de toegang vanuit een gemeentelijk dienstverband.

Fase vanaf januari 2022

Jeugdigen zijn onderdeel van een gezinssysteem. Als er daar iets mis is, heeft dat invloed op het welzijn van de jeugdige. De ondersteuning aan volwassenen (bijvoorbeeld bij schulden, werkloosheid, verslaving) is bij verschillende loketten ondergebracht. Daarom is het bouwen aan een sociaal kernteam van belang. U heeft ons hiertoe op 1 april 2021 opdracht gegeven (motie regiefunctie Jeugdzorg D66 LW! CDA VVD).

Bovendien is een van de landelijke (tasforce) adviezen aan het Kabinet om de Jeugdwet doelgroep uit te breiden tot 27 jaar bij aanpassing van de wet.

Om dit goed te laten verlopen, wordt gelijktijdig gewerkt aan de formatie van het jeugdteam en een sociaal wijkteam (volwassenen). In het sociaal wijkteam zijn opgenomen Wmo, Werk en inkomen, armoede, sociaal psychische problematiek, welzijn). Belangrijkste doel is om nog beter te borgen dat er 1 gezin 1 plan 1 regisseur is.

In 2022 wordt dan onderzocht of het wenselijk is om één nul tot honderd team of twee teams (jeugd en sociaal) te hebben en wat de bijbehorende entiteit zou zijn. In 2023 is de uitkomst van dit vraagstuk dan geïmplementeerd (inclusief entiteit).

Financiële update

In het oorspronkelijke schema van het Raadsbesluit 1 april is gerekend met een tekort van €516.000,-. In de voorjaarsnota is dit tekort (vooralsnog) €270.000,-. Daarmee blijven we binnen het Raadsbesluit en hoeft de taakstelling voor de maximale besteding aan specialistische jeugdhulp niet te worden opgehoogd.

Het Rijk heeft gemeenten in de meicirculaire voor 2021 en 2022 ophoging van de huidige budgetten toegezegd. Ook worden de extra financiële middelen in 2019 en 2020 structureel gemaakt. Compensatie voor de tekorten die voor 2021 zijn ontstaan zijn geen onderwerp van het geschil geweest tussen gemeenten en Rijk dat aan de landelijke arbitragecommissie is voorgelegd en hiervoor is dan ook geen compensatie toegezegd.

Als de effecten van onze maatregelen de komende periode al zichtbaar worden in de cijfers, zullen we u daarover berichten. De gemeente Wassenaar loopt zowel met de ontwikkelgerichte samenwerking met regionale aanbieders in de regio alsook met het actieplan Plus vooruit op elementen uit de ontwikkelagenda die op basis van de arbitrage in gang wordt gezet.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.